

Chameleón, gekon, leguán? Proč ne!

Už dlouho jste si přáli mít domácího mazlíčka, ale nemáte pro něj ani dostatek času ani prostoru? Poříd'te si exotické zvíře. Narozdíl od psa nepotřebuje pravidelné procházky, vydrží několik dní bez krmení a je vhodné pro lidi s alergií na zvířecí srst. Ale pozor, u exotů platí jiná pravidla chovu než známe u psů a koček. Někteří plazi by se například neměli často brát do ruky, především chameleóni jsou náchylní ke stresu a mohli by lehce uhynout. Mnoho terarijních zvířat se také skoro vůbec nepohybuje, a proto by se chovatelům mohla brzy omrzet. Někdo také není nadšen, že by měl krmit svého hada živými zvířaty. Ale i tam existuje snadné řešení, například byložravý leguán se spokojí s hlávkovým salátem a za kus ovoce nebo zeleniny bude také vděčná suchozemská želva. I intervaly krmení se různí, třeba chameleóny krmíme denně, hady jednou za měsíc.

Chameleóni, leguáni, želvy, agamy nebo hadi jsou zvířata, která potřebují své vlastní terárium, jinak by totiž mezi sebou mohla soutěžit o potravu, vyhřívací místa, úkryty či o samičky nebo o místa na snášení vajec. Každé terárium by také co nejvíce mělo připomínat přírodní biotop konkrétního druhu. Potřebujeme tedy větvičky, rostliny nebo úkryty a především vodu. Nádoby na vodu je lepší volit mělké a těžké, aby se nedaly převrátit nebo se v nich mladí jedinci nemohli utopit. Jako zdroj tepelného záření poslouží žárovky nebo wolframové zářivky. To patří k nejdůležitějším částem terária, protože plazi nejsou schopni řádně regulovat teplotu svého těla a jsou závislí na teplotě okolí. Jsou-li exoti chováni v nízkých teplotách, jejich metabolismus se zpomaluje až zastavuje, potrava v těle se rozkládá a uvolňují se toxiny. Často pak umírají.

Při zařizování terária je také nezbytný zdroj UV-B záření, nutný pro vstřebávání a ukládání vápníku do kostí a pro syntézu vitamínu D. Pokud tento zdroj chybí, trpí zvířata křivicí, břeží samice nejsou schopny klást vejce a želvám měkne krunýř nebo se deformuje. Může také dojít až ke smrti zvířete. Terárium by nemělo být umístěno na přímém slunci, do průvanu, blízko dveří a ani tam, kde se často prochází. Nové plazi přírůstky by se měly nechat po dobu osmi až 16 týdnů v ochranné karanténě, tichu, teple a klidu, aby si na nové prostředí zvykly. Správně zařízené terárium s rostlinami také velmi vhodně doplní byt, který tak získá na atraktivitě a pohodě.

Také exoti však trpí občas nemocemi. Ty se projevují různě, nejčastěji však pozorujeme výtoky z nosu nebo z očí, což ukazuje na onemocnění horních dýchacích cest. Pokud se k tomu přidává ještě sípání a dýchání otevřenou tlamou, může se jednat až o zápal plic. Vodnatý trus se u těchto zvířat objevuje jako následek virové či bakteriální infekce. Pokud plaz působí celkově apaticky, má vyschlou kůži nebo trpí anorexií, je jeho metabolismus celkově rozvrácen. Pokud zvíře nedostává vyváženou potravu a minerály, mohou se u ještěřů deformovat končetiny a u želv pak změkhnout krunýř.

Všechny tyto obtíže by měly být vyšetřeny veterinárním lékařem, většina onemocnění se dá po vyšetření vyléčit antibiotiky, vitamíny a minerály, infuzemi nebo případně úpravou životního prostředí.

Hodně zdraví Vaším plazím kamarádům!

MVDr. Tereza Cvilinková
Veterinární klinika Suchdol,s.r.o.